

Ceturtdiena, 2015. gada 10. septembris

P8_TA(2015)0320

Sociālā uzņēmējdarbība un sociālā inovācija cīņā pret bezdarbu

Eiropas Parlamenta 2015. gada 10. septembra rezolūcija par sociālo uzņēmējdarbību un sociālo inovāciju cīņā pret bezdarbu (2014/2236(INI))

(2017/C 316/26)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas 2010. gada 3. marta paziņojumu “Eiropa 2020. Stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei” (COM(2010)2020),
- ņemot vērā 2013. gada 6. februāra rezolūciju par korporatīvo sociālo atbildību — atbildīgu un pārredzamu uzņēmējdarbības praksi un noturīgu izaugsmi ⁽¹⁾,
- ņemot vērā 2009. gada 19. februāra rezolūciju par sociālo ekonomiku ⁽²⁾,
- ņemot vērā 2013. gada 2. jūlija rezolūciju par kooperatīvu ieguldījumu krīzes pārvarēšanā ⁽³⁾,
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 184. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. aprīļa Regulu (ES) Nr. 346/2013 par Eiropas sociālās uzņēmējdarbības fondiem,
- ņemot vērā Parlamenta 2012. gada 20. novembra rezolūciju par sociālās uzņēmējdarbības iniciatīvu “Labvēlīgu apstākļu izveide sociālajiem uzņēmumiem — sociālās ekonomikas un sociālo inovāciju pamatam” ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā Parlamenta 2011. gada 10. martā pieņemto rakstisko deklarāciju ⁽⁵⁾,
- ņemot vērā Padomes 2014. gada 20. maija secinājumus par jauniešu uzņēmējdarbības veicināšanu, lai sekmētu jauniešu sociālo iekļautību ⁽⁶⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 11. decembra Regulu (ES) Nr. 1296/2013 par Eiropas Savienības Nodarbinātības un sociālās inovācijas programmu (“*EaSI*”), ar ko ievieša mikrofinansēšanas un sociālās uzņēmējdarbības sadaļu,
- ņemot vērā Komisijas 2011. gada 25. oktobra paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Sociālās uzņēmējdarbības iniciatīva” (COM(2011)0682),
- ņemot vērā Komisijas 2015. gada 6. maija paziņojumu “Digitālā vienotā tirgus stratēģija Eiropai” (COM(2015)0192),
- ņemot vērā Komisijas 2013. gada 20. februāra paziņojumu “Sociālie ieguldījumi izaugsmei un kohēzijai, tostarp Eiropas Sociālā fonda īstenošana 2014.–2020. gadā” (COM(2013)0083),
- ņemot vērā Reglamenta 52. pantu,
- ņemot vērā Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas ziņojumu (A8-0247/2015),

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2013)0049.

⁽²⁾ OV C 76 E, 25.3.2010., 16. lpp.

⁽³⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2013)0301.

⁽⁴⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0429.

⁽⁵⁾ OV C 199 E, 7.7.2012., 187. lpp.

⁽⁶⁾ OV C 183, 14.6.2014., 18. lpp.

Ceturtdiena, 2015. gada 10. septembris

- A. tā kā sociālā un solidārā ekonomika nodrošina darbvietas vairāk nekā 14 miljoniem cilvēku, kas ir aptuveni 6,5 % no ES darba ņēmējiem; tā kā ES ir 2 miljoni sociālās un solidārās ekonomikas uzņēmumu, kas veido 10 % no Savienības uzņēmumiem;
- B. tā kā ekonomiskās un finanšu krīzes rezultātā ir palielinājusies nabadzība un sociālā atstumtība, kā arī ilgtermiņa bezdarbs, jauniešu bezdarbs un sociālā nevienlīdzība;
- C. tā kā ekonomikas un finanšu krīze visvairāk ir ietekmējusi visatstumtākās un neaizsargātākās grupas darba tirgū, piemēram, cilvēkus ar invaliditāti, jauniešus, vecus cilvēkus, sievietes, ilgtermiņa bezdarbniekus un darba ņēmējus nelabvēlīgā situācijā;
- D. tā kā ekonomikas un finanšu krīze būtu jāuzskata par iespēju izstrādāt ilgtspējīgāku Eiropas Savienības ekonomikas modeli, pievēršot lielāku uzmanību sociālajai un teritoriālajai kohēzijai un vides ilgtspējai; tā kā ekonomiskās un finanšu situācijas uzlabojumus ir jāpapildina ar spēcīgu atbalstu iekļaujošai, ilgtspējīgai, kvalitatīvai nodarbinātībai; tā kā sociālā un solidārā ekonomika var veicināt šā mērķa sasniegšanu un ir arī jāuzskata par dzinējspēku šajā pārejā, spējot līdzsvarot sociālos, vides un ekonomiskos aspektus;
- E. tā kā sociālā atbalsta un veselības pakalpojumu sniedzēji, daudzi no kuriem ir sociālie uzņēmumi, ir viena no ES svarīgākajām nodarbinātības izaugsmes jomām, kura no 2009. gada līdz 2013. gadam radīja 1,3 miljonus darbvietu; tā kā tas pierāda nozares divējādo spēju gan radīt jaunas darbvietas pat krīzes laikā, gan arī stiprināt sociālo un teritoriālo kohēziju Eiropā, jo īpaši, palīdzot pakalpojumu lietotājiem atrast darbu;
- F. tā kā konferencē "Sociālās ekonomikas potenciāla īstenošana ES izaugsmei", kas notika 2014. gada 17. un 18. novembrī Romā, tika atzīts, ka Eiropas valstīs sociālajai un solidārajai ekonomikai ir svarīga loma un tā veicina vairāku svarīgu ES mērķu sasniegšanu, proti, darbvietu izveidošanu un saglabāšanu, sociālo kohēziju, sociālo inovāciju, lauku un reģionālo attīstību un vides aizsardzību;
- G. tā kā paaugstināt nodarbinātības līmeni iedzīvotājiem vecumā no 20 līdz 64 gadiem no 69 % līdz vismaz 75 % un par 25 % samazināt to Eiropas iedzīvotāju skaitu, kuri dzīvo zem valsts nabadzības līmeņa, tādējādi vairāk nekā 20 miljonu cilvēku izglābjot no nabadzības, ir stratēģijas "Eiropa 2020" mērķi, kas vēl nav sasniegti;
- H. tā kā 2014. gada janvāra Strasbūras deklarācijā teikts, ka sociālajiem uzņēmumiem ir jābūt lielākai nozīmei Eiropas nākotnē;
- I. tā kā ES ir reģions, kurā ir vislielākais vecāko iedzīvotāju īpatsvars un vismazākais iedzīvotāju skaita pieaugums pasaulē; tā kā saskaņā ar aplēsēm līdz 2050. gadam ES iedzīvotāju vidējais vecums pārsniegs 50 gadus; tā kā iedzīvotāju novecošanās un demogrāfiskās izmaiņas rada problēmas sociālās labklājības sistēmām;
- J. tā kā sociālās un solidārās ekonomikas uzņēmumi cenšas ne tikai uzlabot ekonomiskos un sociālos apstākļus, bet var arī piedāvāt elastīgus un inovatīvus darba apstākļus un spēj labāk pielāgoties ekonomikas un sociālajiem apstākļiem;
- K. tā kā sociālās un solidārās ekonomikas uzņēmumiem ir raksturīgi demokrātiski pārvaldības mehānismi, biedru vai partneru cieša iesaistīšanās uzņēmuma vadībā un ievērojama darbību pārredzamība, un tie atbilst aizvien pieaugošajām iedzīvotāju prasībām pēc ētiskas, sociāli orientētas un videi draudzīgas rīcības uzņēmējdarbībā;
- L. tā kā sociālās un solidārās ekonomikas uzņēmumi var būt ļoti dažādas sabiedrības, tā kā Eiropas līmeņa tiesiskajā regulējumā netiek atzīta lielākā daļa šo uzņēmumu, bet šos uzņēmumus, kuri pastāv atšķirīgās juridiskās formās, nacionālā mērogā atzīst tikai dažās dalībvalstīs;

Ceturtdiena, 2015. gada 10. septembris

- M. tā kā kooperatīvi nodrošina ļoti kvalitatīvas, konkrētai vietai piesaistītas darba vietas, ir pieejami visiem un veiksmīgi pārdzīvo krīzi; tā kā kooperatīvi, pateicoties to uzņēmējdarbības modelim, šīs krīzes laikā ir palielinājuši apgrozījumu un izaugsmi, retāk bankrotējot un atlaižot darbiniekus;
- N. tā kā Regulas (ES) Nr. 1296/2013 par Eiropas Savienības Nodarbinātības un sociālās inovācijas programmu ("EaSI") 2. panta 1. punktā un 2. panta 5. punktā tiek definēti "sociālie uzņēmumi" un "sociālās inovācijas";
- O. tā kā sociālā inovācija attiecas uz jaunu ideju izstrādi un īstenošanu — vai nu tie būtu produkti, pakalpojumi vai arī sociālās organizācijas modeļi, kuri izstrādāti ar mērķi reaģēt uz jaunajām sociālajām, teritoriālajām un vides vajadzībām un problēmām, piemēram, sabiedrības novecošanos, iedzīvotāju skaita samazināšanos, darba un ģimenes dzīves saskaņošanu, daudzveidības pārvaldīšanu, jauniešu bezdarba novēršanu, no darba tirgus atstumtāko cilvēku integrāciju un klimata pārmaiņu apkarošanu;
- P. tā kā sociālie ieguldījumi ir ieguldījumi cilvēkos, lai stiprinātu viņu prasmes un spējas un atbalstītu viņus pilnīgai dalībai nodarbinātībā un sociālajā dzīvē; tā kā sociālie ieguldījumi parasti attiecas uz politikas virzieniem izglītības, bērnu aprūpes, veselības aprūpes, apmācības, darba meklēšanas palīdzības un rehabilitācijas jomā;
- Q. tā kā tas, ka netiek atzīti sociālās un solidarās ekonomikas uzņēmumi, kuri dažkārt netiek atzīti pat par ekonomiski ieinteresētām personām, apgrūtina šo uzņēmumu piekļuvi gan publiskajam, gan privātajam finansējumam; tā kā struktūrfondi un Eiropas programmām būtu jāveicina ekonomikas struktūru modernizācija, tostarp attiecībā uz sociālo un solidarā ekonomiku, ko pārstāv daudzi dažāda veida un lieluma uzņēmumi (kooperatīvi, savstarpējās sabiedrības, fondi, asociācijas un jauni sociālo un solidarā ekonomiku veidi), no kuriem daudzi ir MVU un mikrouzņēmumi;
- R. tā kā izglītībai un apmācībai ir jābūt prioritārām jomām jauniešu uzņēmējdarbības kultūras veidošanā;
- S. tā kā dzimumu plaisa sociālajā uzņēmējdarbībā ir mazāka, nekā tradicionālajos uzņēmējdarbības veidos; tā kā sievietes sociālās uzņēmējas ievērojami veicina sociālās atstumtības mazināšanu un jaunu attīstības iespēju radīšanu;
- T. tā kā ir jānodrošina apmācība un pārkvalifikācija ilgstošiem bezdarbniekiem sociālajā sektorā, lai tiem sniegtu jaunas iespējas tādā inovatīvā vidē kā sociālā un solidarā ekonomika;
- U. tā kā sociālās un solidarās ekonomikas uzņēmumi, un jo īpaši apmācības un darbā iekārtošanas uzņēmumi, piedāvā darba iespējas īpaši tām personām, kuras ir visvairāk atstumtas no darba tirgus un kurām bezdarbs bieži kļūst par ilgtermiņa bezdarbu; tā kā dalībvalstis varētu apsvērt, kā atbalstīt sociālas un solidarās ekonomikas uzņēmumus, kuri pieņem darbā bezdarbniekus vai pabalstu pieprasītājus, tostarp attiecīgā gadījumā ar nodokļu un sociālo iemaksu samazinājumu;
- V. tā kā svarīgs ir arī sociālās un solidarās ekonomikas papildinošais efekts kopā ar citiem nodarbinātību veicinošiem pasākumiem; tā kā lielāka uzmanība ir jāpievērš risinājumiem, kas sekmē tādu cilvēku reintegrāciju darba tirgū, kuriem trūkst pamatprasmiņu un konkurētspējas, lai viņi vēlāk spētu izmantot priekšrocības, ko piedāvā sociālās un solidarās ekonomikas inovatīvākie risinājumi;
- W. tā kā sociālajam dialogam ir būtiska loma ES sociālās tirgus ekonomikas darbībā un izšķiroša nozīme konkurētspējas un taisnīguma veicināšanā; tā kā sociālais dialogs un apspriedes ar sociālajiem partneriem, veidojot ES politiku, ir ievērojama sociālā inovācija;

Ceturtdiena, 2015. gada 10. septembris

- X. tā kā iepirkums bieži notiek lielu un vienreizēju konkursu veidā par tiesībām sniegt pakalpojumus vai piegādāt preces, un tajos var neļaut piedalīties mazākiem dalībniekiem;

Ievads

1. atzīmē, ka sociālās un solidarās ekonomikas uzņēmumi, kuriem nav obligāti jābūt bezpeļņas organizācijām, ir tādi uzņēmumi, kuru uzdevums ir īstenot savu sociālo mērķi, proti, vai nu darbvietu radīšanu neaizsargātām sabiedrības grupām, pakalpojumu sniegšanu saviem biedriem, vai arī vispārējas pozitīvas ietekmes radīšanu uz sociālo un vides jomu, un kuri no jauna investē savu peļņu galvenokārt šo mērķu sasniegšanai; norāda, ka sociālās un solidarās ekonomikas uzņēmumiem ir raksturīga apņemšanās ievērot šādas vērtības:

- individuālo un sociālo mērķu prioritāte attiecībā pret kapitāla interesēm;
- demokrātiska dalībnieku pārvaldība;
- dalībnieku un lietotāju un sabiedrības interešu saskaņošana;
- solidaritātes un atbildības principu aizsardzība un piemērošana;
- pārpalikušā finansējuma atkārtota investēšana ilgtermiņa attīstības mērķos vai dalībniekus interesējošu pakalpojumu sniegšanā, vai vispārējas nozīmes pakalpojumos;
- brīvprātīga un atklāta dalība;
- autonoma vadība neatkarīgi no valsts iestādēm;

2. uzskata, ka Komisijai ir jāatzīst sociālo uzņēmumu dažādība un jānodrošina, ka pasākumi tiek veikti ES līmenī, lai atbalstītu visa veida sociālos un solidaros uzņēmumus;

3. aicina Komisiju un dalībvalstis konsekventi un nekavējoties īstenot visus pasākumus, kas izklāstīti 2012. gada sociālās uzņēmējdarbības iniciatīvā; aicina Komisiju sadarībā ar dalībvalstīm, vietējām un reģionālajām pašvaldībām, pilsoniskās sabiedrības organizācijām un galvenajiem sociālās un solidarās ekonomikas dalībniekiem pēc iespējas drīz nākt klajā ar iniciatīvas otro posmu, kuram būtu jāpaplašina un jāpadziļina iniciatīvas darbības joma;

4. atzīmē, ka sociālā un solidarā ekonomika nevar aizstāt labklājības valsti un sabiedriskos pakalpojumus;

5. atzīmē, ka sociālās uzņēmējdarbības modelis bieži piesaista jauniešus un dod viņiem iespēju meklēt inovatīvus risinājumus pašreizējām ekonomiskajām, sociālajām un vides problēmām;

6. uzsver, ka sociālās un solidarās ekonomikas uzņēmumiem ir dziļas zināšanas par vietējiem un reģionālajiem apstākļiem, kas tiem sniedz priekšrocību, jo tie labāk pārzina konkrētās vajadzības un var piedāvāt vajadzībām atbilstošus produktus un pakalpojumus, galvenokārt kopienas līmenī, tādējādi uzlabojot sociālo un teritoriālo kohēziju; uzskata, ka ir jāveicina sociālās un solidarās ekonomikas uzņēmumu sadarbība pāri valstu un sektoru robežām, lai iespējotu zināšanu un prakses apmaiņu tā, ka varētu atbalstīt tieši šādu uzņēmumu izaugsmi;

7. aicina Komisiju un dalībvalstis ierosināt plānus un pasākumus, lai uzlabotu teritoriālo organizāciju, īpaši teritorijās, kas cieš no pastāvīgi nelabvēlīgiem dabas apstākļiem vai demogrāfiskas atpalcības, kas ne tikai palīdzēs izveidot un attīstīt sociālās un solidarās ekonomikas uzņēmumus un veicināt sociālo inovāciju un uzņēmējdarbību, bet arī palīdzēs stiprināt sociālo un teritoriālo kohēziju ES, kā arī atvieglot to demogrāfisko problēmu risināšanu, ar kurām saskaras Savienība;

8. ar dziļu gandarījumu konstatē to tradicionālo uzņēmumu skaita pieaugumu, kuri savās komercdarbības programmās piemēro uzņēmumu sociālās atbildības stratēģijas; tomēr uzsver, ka šādu stratēģiju piemērošana pats par sevi nav pietiekams priekšnoteikums tam, lai uzņēmumu uzskatītu par sociālās un solidarās ekonomikas uzņēmumu;

Ceturtdiena, 2015. gada 10. septembris

9. uzskata, ka ir svarīgi atklāt, kā radusies mazākā dzimumu plaīsa sociālajā uzņēmējdarbībā, lai šos faktoros varētu ņemt vērā politikas veidotāji, veicinot sociālo un tradicionālo uzņēmējdarbību;

10. uzskata, ka sociālā inovācija sniedz ievērojamu ieguldījumu, lai radītu pamatu tādai izaugsmei, kas veicinātu ilgtspējīgāku un iekļaujošāku sabiedrību, kura sekmē ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju; atzīmē, ka sociālās inovācijas mērķim ir jābūt efektīvai pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai, nevis vienkārši samazināt izmaksas;

11. atzinīgi vērtē to, ka četrās ES dalībvalstīs (Spānijā, Francijā, Portugālē un Beļģijā) pastāv tiesību akti attiecībā uz sociālo un solidāro ekonomiku, savukārt Polija ir izstrādājusi stratēģiju sociālās un solidārās ekonomikas attīstībai un Rumānijā notiek diskusijas par tiesību aktiem sociālās un solidārās ekonomikas reglamentēšanai;

12. uzskata, ka Komisijai politiski un finansiāli jāatzīst un jāatbalsta bezpeļņas sociālo pakalpojumu sniedzēju nozīme;

13. uzsver nepieciešamību veicināt prakses apmaiņas starp inovatīviem sociālās un solidārās ekonomikas uzņēmumiem, skolām, akadēmiskajām aprindām un ieinteresētajām personām sociālo ieguldījumu jomā, ņemot vērā arī sabiedrības vajadzības, lai uzlabotu uzņēmējdarbības prasmes un stiprinātu priekšnoteikumus sociālās un solidārās ekonomikas uzņēmumu attīstībai un izaugsmei, kā arī radītu sociālās inovācijas centrus; uzskata, ka ir svarīgi ņemt vērā ieinteresēto personu, tostarp sociālo partneru un patērētāju organizāciju, uzskatus; aicina dalībvalstis veicināt kooperatīvās uzņēmējdarbības modeli;

14. uzsver, ka ir nepieciešama sadarbība starp visām dalībvalstīm, lai izveidotu vajadzīgos pamatnosacījumus sociālās inovācijas sistēmai visās dalībvalstīs, jo sociālā un solidārā ekonomika pati nespēj novērst smagāko sociālo problēmu simptomus un cēloņus;

Stratēģija “Eiropa 2020”

15. atzīst, ka ES vēl ir daudz darba, lai sasniegtu mērķus, kuri ir noteikti stratēģijā “Eiropa 2020”, īpaši saistībā ar nodarbinātību, inovāciju un nabadzības un sociālās atstumtības mazināšanu; atzīmē, ka sociālā un solidārā ekonomika veicina ne tikai ilgtspējīgāku, viedāku un iekļaujošāku ekonomikas modeli, bet arī Eiropas sociālo modeli, un ietilpst vienotajā tirgū, pieprasot skaidru atzīšanu un atbalstu no ES un dalībvalstīm saskaņā ar dažu dalībvalstu konstitūcijām un vairākiem svarīgiem ES dokumentiem; tādēļ pieprasa apsvērt, vai ņemt vērā sociālo un solidāro ekonomiku, pārskatot stratēģiju “Eiropa 2020”, paturot prātā ievērojamus ieguvumus, ko tā var sniegt stratēģijas mērķu sasniegšanā;

16. norāda, ka līdz ar jaunām demogrāfiskās attīstības tendencēm mainīsies arī patēriņa modeļi un ka attīstīto valstu sabiedrībai novecojot, ne tikai palielināsies pieprasījums pēc sociāliem pakalpojumiem, bet arī pavērsies iespējas veidot sociāli atbildīgas uzņēmumus;

17. uzsver, ka sociālā un solidārā ekonomika, ņemot vērā tās sociālo un iekļaujošo raksturu, piedāvā darbvietas grupām, kuras visbiežāk tiek izslēgtas no atklāta darba tirgus, tādā veidā sniedzot ieguldījumu solidaritātē un sociālajā kohēzijā, kā arī ekonomiskajā izaugsmei;

18. uzskata, ka sociālās un solidārās ekonomikas uzņēmumi var izstrādāt procesus, kas ļauj efektīvāk, atbildīgāk un pārredzamāk pārvaldīt izsīkstošos resursus, un var veicināt sociāli atbildīgu pasākumu īstenošanu;

19. aicina dalībvalstis labāk iekļaut sociālās un solidārās ekonomikas uzņēmumus nodarbinātības un sociālās integrācijas rīcības plānos, kā arī valstu reformu programmās, lai atraišītu un izmantotu šo uzņēmumu darbvietu radīšanas potenciālu un ieguldījumu, ko tie var sniegt stratēģijas “Eiropa 2020” pamatmērķu sasniegšanā,

Ceturtdiena, 2015. gada 10. septembris

20. atzinīgi vērtē to, ka priekšfinansējuma budžets Eiropas Jaunatnes iniciatīvai ir palielināts līdz 30 %; aicina dalībvalstis koordinēt pasākumus, lai veicinātu sociālo uzņēmējdarbību, izmantojot valsts Garantijas jauniešiem īstenošanas plānus; aicina Komisiju un dalībvalstis sekmēt sociālo uzņēmējdarbību un inovāciju ESF valsts darbības programmās; mudina efektīvi un produktīvi īstenot Garantijas jauniešiem shēmu;

Publiskais iepirkums

21. uzsver, ka sociālās un solidarās ekonomikas uzņēmumi sastopas ar grūtībām publisko līgumu pieejamībā, piemēram, šķēršļiem, kas ir saistīti ar šo uzņēmumu lielumu un finansālajām spējām; prasa raiti un efektīvi īstenot jaunās publiskā iepirkuma un koncesijas direktīvas (Direktīvu 2014/24/ES, Direktīvu 2014/25/ES un Direktīvu 2014/23/ES), lai panāktu lielāku sociālās un solidarās ekonomikas uzņēmumu dalību publiskā iepirkuma konkursu procedūrās, uzlabotu līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu šādiem uzņēmumiem, sekmētu to lomu un veicinātu sociālo iekļaušanu un sociālo inovāciju; prasa veicināt šo uzņēmumu dalību publiskajā iepirkumā, sniedzot pienācīgas konsultācijas, vienkāršojot tiem paredzētās procedūras un sagatavojot piedāvājumu konkursu tādā veidā, lai padarītu to pieejamu mazākiem uzņēmumiem; pieprasa publiskā iepirkuma procedūrā tiesības slēgt līgumus piešķirt attiecībā uz piedāvājumiem, kuri nodrošina lielāko ekonomisko un sociālo vērtību, nevis zemāko cenu, iekļaujot publiskajos līgumos sociālus vai ar vidi saistītus kritērijus;

22. ar gandarījumu atzīmē publiskā iepirkuma un koncesiju direktīvas reformu, ar kuru tika iekļautas sociālās klauzulas un kritēriji, lai cita starpā veicinātu sociālo iekļaušanu un sociālo inovāciju, kā arī līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu ar mērķi veicināt nelabvēlīgā situācijā esošu personu nodarbinātību; aicina dalībvalstis pienācīgi īstenot šos iepirkuma principus visās konkursa un atlases procedūrās, plaši pielietojot principu par saimnieciski izdevīgāko konkursa piedāvājumu (MEAT), saskaņā ar vides, sociālajām un darba tiesību saistībām; mudina dalībvalstis publiskā iepirkuma procesos iekļaut sociālās klauzulas un kritērijus, lai stiprinātu neaizsargātu cilvēku stāvokli darba tirgū, samazinātu administratīvo slogu, vienkāršotu procedūras un efektīvāk apkarotu korupciju;

23. pauž nožēlu, ka Komisijas Digitālā vienotā tirgus stratēģijā Eiropai nav pieminēti sociālās un solidarās ekonomikas uzņēmumi un to iespējama ieguldījums Savienības mērķus sasniegšanā; pauž nožēlu, ka stratēģijā nav ņemta vērā nepieciešamība visiem nodrošināt pilnīgu, vienlīdzīgu un neierobežotu piekļuvi jaunajām digitālajām tehnoloģijām, tirgiem un telesakariem, jo īpaši attiecībā uz cilvēkiem ar invaliditāti; uzsver, ka uz tehnoloģijām balstītas sociālās un solidarās ekonomikas uzņēmumiem var būt izšķiroša nozīme, vienkārši un rentabli risinot sabiedrības problēmas;

Finansējums

24. pauž nožēlu, ka sociālās un solidarās ekonomikas uzņēmumiem ir vēl sarežģītāk nekā tradicionālajiem uzņēmumiem iegūt gan publisko, gan privāto finansējumu, un tādēļ aicina publiskās iestādes un finanšu pakalpojumu sniedzējus sagatavot plašu piemērotu finanšu instrumentu klāstu, kas efektīvi atbalstīs sociālos uzņēmumus visos to attīstības posmos, jo īpaši to izveidošanas laikā, un izveidot sistēmu, lai apvienotu potenciālos investorus un specializētos fondus;

25. norāda, ka finansējuma pieejamība ir apgrūtināta, jo finanšu starpniekiem trūkst zināšanu par šo sociālās un solidarās ekonomikas uzņēmumu reālo stāvokli; uzsver nepieciešamību uzlabot šo starpnieku apmācību par šādiem uzņēmumiem, lai veicinātu finansējuma pieejamību šiem uzņēmumiem; tāpēc aicina ieviest Eiropas sociālās uzņēmējdarbības uzticības zīmi, kas ļautu investoriem apzināt fondus ar portfeļiem, kuri ietver sociālos uzņēmumus, kā pirmo minot Eiropas sociālās uzņēmējdarbības fondu;

26. uzsver nepieciešamību nodrošināt lielāku stimulu tam, lai tiktu radīti un atbalstīti sociālo uzņēmumu tīkli, kas veicinātu tehnoloģiju organizācijas, apmaiņas un izplatīšanas sinerģiju un pakalpojumu attīstību ražotāju starpā dažādos reģionos;

Ceturtdiena, 2015. gada 10. septembris

27. uzsver nepieciešamību veicināt strukturētāku dialogu starp MVU, sociālās un solidarās ekonomikas uzņēmumiem un finanšu iestādēm, izmantojot īpaši šim nolūkam paredzētas tiešsaistes platformas;

28. ar gandarījumu atzīmē regulas par Eiropas sociālās uzņēmējdarbības fondiem apstiprināšanu;

29. atzinīgi vērtē to, ka daļa no *EaSI* programmai paredzētā finansējuma ir paredzēta, lai palīdzētu nodrošināt finansējuma pieejamību sociālās un solidarās ekonomikas uzņēmumiem; uzsver *EaSI* sociālās uzņēmējdarbības sadaļas, ESF un visu citu attiecīgo ES programmu turpmāko lomu šādu uzņēmumu darbības uzlabošanā; uzsver nepieciešamību palielināt informētību par finansēšanas iespējām; aicina dalībvalstis izveidot nacionālos kontaktpunktus vai vienas pieturas aģentūras, lai palīdzētu sociālās un solidarās ekonomikas dalībniekiem piekļūt ES finansēšanas shēmām;

30. aicina Komisiju pārskatīt *EaSI* noteikto maksimālo apjomu aizdevumiem sociālajiem uzņēmumiem un noteikt, vai tas atbilst tirgus apstākļiem;

31. uzsver, ka nepieciešams atbalstīt sociālās un solidarās ekonomikas uzņēmumus ar pietiekamiem finanšu līdzekļiem vietējā, nacionālā, valsts un ES līmenī, starp dažādiem uzņēmumu tiem izveidojot sinerģiju; aicina dalībvalstis un Komisiju atzīt, ka nepieciešamie līdzekļi ir jādara pieejami; tāpēc uzskata, ka ir nepieciešams uzlabot finansējuma pieejamību sociālajai un solidarajai ekonomikai, izmantojot dažādas formas, piemēram, Eiropas fondus, riska kapitāla fondus, mikrokredītus un kolektīvo finansēšanu;

32. aicina dalībvalstis stiprināt sabiedriskos pakalpojumus (piemēram, veselības aprūpi un izglītību), izmantojot vietējās iestādes kā virzītājspēku, kas uzlabo pakalpojumu kvalitāti, lai nodrošinātu darba iespējas un paaugstinātu sniegto pakalpojumu līmeni ar mērķi samazināt nabadzību un sociālo atstumtību;

33. norāda, ka noteikumi par valsts atbalstu nedrīkst būt šķērslis, lai sociālās un solidarās ekonomikas uzņēmumi un sociālie pakalpojumi saņemtu publisko finansējumu; šajā ziņā prasa, lai Komisija būtu elastīga, piemērojot valsts atbalsta noteikumus šādiem uzņēmumiem un pakalpojumiem un sekmētu vietējo un reģionālo iestāžu izpratni par tiem paredzēto valsts atbalstu un tā pareizu piemērošanu;

34. pauž nožēlu, ka regula, ar ko izveido Eiropas Stratēģisko investīciju fondu atsauca uz sociālo un solidarā ekonomiku tikai tās apsvērumos; aicina Komisiju turpināt sekmēt sociālo ieguldījumu pieeju atbilstoši sociālo ieguldījumu tiesību aktu paketei un prasa, novērtējot Eiropas Stratēģisko investīciju fonda projektus, ņemt vērā projektus saistībā ar sociālo un solidarā ekonomiku;

35. kritizē to, ka apmācības un darbā iekārtošanas uzņēmumiem, kas izveidoti, pamatojoties uz partnerību starp sociālās un solidarās ekonomikas uzņēmumiem, parasti tiek liegta piekļuve finansējumam, kurš paredzēts MVU; aicina Komisiju ierosināt jaunu uzņēmumu jēdziena "MVU" juridiskajai definīcijai, līdzīgi tiem, kas jau piemēroti atklātām investīciju sabiedrībām, riska kapitāla sabiedrībām un bezpeļņas universitātem un pētniecības centriem, lai apmācības un darbā iekārtošanas uzņēmumu varētu klasificēt kā autonomu uzņēmumu pat tad, ja citam uzņēmumam atsevišķi vai kopā ar vēl citiem uzņēmumiem ir vairāk nekā 25 % no tā kapitāla vai balsstiesībām tā administratīvajā valdē;

Apmācība

36. aicina dalībvalstis veicināt uzņēmējdarbības kultūru un kooperatīvās uzņēmējdarbības modeli un izglītības un apmācību plānos iekļaut sociālo uzņēmējdarbību, kā arī sociālās un solidarās ekonomikas principus; aicina dalībvalstis sekmēt universitātēs uzņēmējdarbību inkubatoru izveidi sociālās un solidarās ekonomikas uzņēmumiem;

37. norāda, ka sociālā un solidarā ekonomika varētu ievērojami palīdzēt samazināt jauniešu bezdarbu ES; aicina dalībvalstis veicināt lielāku sociālās un solidarās ekonomikas iestāžu dalību izglītības un apmācības programmās dalībvalstīs, jo īpaši, izmantojot divējādās apmācības sistēmas;

Ceturtdiena, 2015. gada 10. septembris

38. aicina dalībvalstis aprīkot nodarbinātības centrus tā, lai varētu nodrošināt efektīvu informāciju cilvēkiem, kuri plāno strādāt sociālo un solidāro uzņēmumu sektorā;

39. norāda, ka daži sociālās un solidārās ekonomikas uzņēmumi ir konkurētspējīgi un tiem ir vadošs stāvoklis savā nozarē, bet citiem nepieciešamas specializētas zināšanas, lai uzsāktu darbību, attīstītos un nodrošinātu vadību; prasa dalībvalstīs izstrādāt izglītojošas programmas, kas īpaši paredzētas un pielāgotas sociālās nozares uzņēmējiem, un īpaši domājot par grupām, kurās ir zemāks nodarbinātības līmenis, piemēram, sievietēm, jauniešiem vai nelabvēlīgā situācijā esošiem darba ņēmējiem, ar mērķi attīstīt uzņēmējdarbības vadības pamatprasmes un zināšanas;

40. prasa dalībvalstīm veicināt vecāku darba ņēmēju, ilgtermiņa bezdarbnieku un cilvēku ar invaliditāti mūžizglītību un profesionālo orientāciju, izmantojot sociālās un solidārās ekonomikas uzņēmumus, un tādējādi palīdzēt viņiem iekļauties darba tirgū;

41. norāda, ka pienācīga izpratne par cilvēktiesībām ir būtiska, lai sasniegtu sociālo un solidāro uzņēmumu sociālos mērķus; tādēļ aicina dalībvalstis izstrādāt mācību programmas, ar kurām tās iepazīstinātu sociālās jomas speciālistus ar cilvēktiesību principu pienācīgu īstenošanu Eiropā;

42. aicina Komisiju un dalībvalstis pilnībā izmantot tādas programmas kā *Erasmus +*, tādā veidā veicinot studentu un pasniedzēju, kā arī citu inovatīvu uzņēmēju apmaiņas;

43. norāda, ka nozares, kurās ir plašas iespējas izaugsmei un darbvietu radīšanai, piemēram, "baltā" nozare vai "zaļā" nozare, ir tās, kurās ir liela sociālās un solidārās ekonomikas klātbūtne; attiecīgi mudina dalībvalstis veicināt izglītību un apmācību šajās nozarēs;

Atbalsts un veicināšana

44. pauž dziļu nožēlu par to, ka sociālā un solidārā ekonomika Eiropas mērogā praktiski netiek atzīta; uzskata, ka labāka datu apkopošana atsevišķi par katru dzimumu, informācijas un labas prakses apmaiņa Eiropas līmenī un plašāka sociālās un solidārās ekonomikas un tās sasniegumu atspoguļošana plašsaziņas līdzekļos veicinātu lielāku sabiedrības dalību sociālajā un solidārajā ekonomikā, padarot šo nozari saprotamāku, atzīstamāku un pamanāmāku;

45. atbalsta ieceri izveidot daudzvalodu digitālu platformu, kura ļautu sociāliem uzņēmumiem, uzņēmumu inkubatoriem, uzņēmumu klasteriem un personām, kuras iegulda līdzekļus sociālajā uzņēmējdarbībā, apmainīties ar informāciju un atvieglotu informācijas apmaiņu un piekļuvi ES programmu sniegtajam atbalstam; uzskata, ka pirms šādas platformas izveidošanas būtu jāapspriežas ar ieinteresētajām grupām;

46. prasa Komisijai ciešā sadarbībā ar sociālās un solidārās ekonomikas uzņēmumiem īstenot salīdzinošu pētījumu par sociālās un solidārās ekonomikas nacionālajām sertifikācijas un marķēšanas sistēmām un sekmēt labas prakses apmaiņu;

47. aicina Komisiju un dalībvalstis veicināt uzņēmumu inkubatoru radīšanu sociālās un solidārās ekonomikas uzņēmumiem, kā arī izveidot un efektīvi atbalstīt sociālo investoru un sociālo uzņēmumu datu apmaiņas interneta platformu (Eiropas sociālo inovāciju platforma), par kuras specifikācijām jau iepriekš ir panākta vienošanās;

48. aicina dalībvalstis uzlabot paraugprakses apmaiņu attiecībā uz iespējamiem veidiem, kā atbalstīt sociālās un solidārās ekonomikas uzņēmumus un sociālos ieguldījumus, tostarp attiecīgā gadījumā par nodokļu atvieglojumiem vai stimuliem uzņēmumiem, kuri nodarbojas ar neaizsargātām grupām, piemēram, cilvēkiem ar invaliditāti;

49. aicina Komisiju cieši uzraudzīt praktiskos pasākumus, ko dalībvalstis veikušas, lai nodrošinātu tiem cilvēkiem, kuri izvēlējušies sociālo un solidāro uzņēmējdarbību, tādas pašas tiesības kā citiem darba ņēmējiem attiecībā uz sociālo un veselības aizsardzību un darba drošību;

Ceturtdiena, 2015. gada 10. septembris

50. aicina Komisiju nodrošināt, ka dalībvalstu veiktie pasākumi nerada šķēršļus darba ņēmēju pārvietošanās brīvībai, lai tie, kas ir izvēlējušies sociālo un solidāro uzņēmējdarbību, var brīvi turpināt darbību visā Savienības teritorijā;

51. atbalsta viedokli, ka sociālās un solidārās ekonomikas uzņēmumi varētu veidot noteiktu uzņēmumu kategoriju, kurai ir savs juridisks status, ko definē ar citiem mērķiem, kas neaprobežojas tikai ar peļņas gūšanu akcionāriem; aicina Komisiju saskaņā ar Romas stratēģiju, ko pieņēma Eiropas sociālās un solidārās ekonomikas pārstāvji, nākt klajā ar tiesisko regulējumu šādiem uzņēmumiem, izmantojot Eiropas Kooperatīvās sabiedrības, nodibinājumu un savstarpējo sabiedrību statūtus;

52. aicina Komisiju stiprināt sociālo dialogu sociālajā un solidārajā ekonomikā, lai sekmētu sociālo inovāciju, darba apstākļu uzlabošanu un pilnībā atzītu šīs nozares darbvietu radīšanas potenciālu;

o

o o

53. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.
